

Posudek konzultantky rigorózní práce vypracované

Mgr. Dušanem Malotou na téma

„Vybrané otázky právní úpravy obchodních společností v Irské republice“

Předložená rigorózní práce je věnována v tuzemsku málo známé problematice irského práva společností. Na více než stu stránkách podává autor nejprve základní přehled o osobních a kapitálových společnostech podle irského práva a hledá jejich české obdoby. Stejnou metodou pak postupuje i v dalším textu, kde se podrobněji zabývá jednotlivými částmi právní úpravy obchodních společností v irském právu a porovnává je s tuzemskými instituty. Komparatistický přístup a metoda postupu od obecného ke zvláštnímu prolínají celým posuzovaným dílem. Struktura práce je logická a přehledná a text je zakončen závěrem, v němž autor stručně shrnul své hlavní poznatky.

Hodnotím-li věcný obsah práce, je zřejmé že Mgr. Malota prokázal dobrou znalost irské společenstevní problematiky. Zajímavé pro čtenáře jsou zejména pátá a následující kapitoly, v nichž autor bohatě využívá irskou judikaturu. Jisté rezervy lze pozorovat v aplikaci srovnávací metody. Na některých místech je komparace spíše mechanická, neboť z porovnání české a irské právní úpravy nejsou vyvozovány obecnější závěry. Například pasáž o jednání společníka jménem společnosti (str. 9) a o důsledcích překročení jednatelského oprávnění (nikoli pravomoci) by zasluhovala prohloubení. V této souvislosti upozorňuji na drobnější nepřesnost na téže straně v souvislosti se srovnávanou tuzemskou úpravou – podle § 85 odst. 2 obchodního zákoníku nejde o omezení jednatelského oprávnění kteréhokoli společníka, ale pouze toho, který je statutárním orgánem. Nabízí se též otázka, zda je tomu obdobně i v irské úpravě, neboť text rigorózní práce by mohl nasvědčovat i jinému řešení. Obdobnou výhradu lze mít i k textu na str. 10 pojednávajícím o odpovědnosti (nebo ručení?) jiných osob než společníků. V této souvislosti si kladu otázku, zda tato odpovědnost se vztahuje pouze k úvěrům poskytnutým společností, nebo obecněji k závazkům společnosti (tedy zda nejde o nepřesný překlad). Na str. 11 postrádám hlubší analýzu, resp. obecnější závěry o ručení společníků v Limited Partnership, resp. přesnější odpověď na otázku co se rozumí ručením do výše vkladu. V této souvislosti opět užívá autor termíny „odpovědnost“ a „ručení“ promiskue. Zde uvedená formulace by (bez dalšího) evokovala otázku, zda jde v daném případě spíše o ekonomickou charakteristiku v tom smyslu, že společník riskuje znehodnocení své investice, nebo o omezení rozsahu ručení sumou hodnoty vkladu? Jaký vliv má pak splacení vkladu na ručení společníka? Vysvětlení

lze nalézt až na str. 18. Obdobně nepřesné je rozdělování společnosti podle rozsahu ručení (str. 27 odst. 3), kde by mělo být zřejmě opět uvedeno, že jde o ručení omezené výší *nesplaceného* vkladu. Na str. 17 by si zasloužila zřejmě přesnější vyjádření úprava preferenčních akcií. Takto by z textu vyplývalo, že jde spíše o období úrokových akcií.

Pro tuzemského čtenáře je zajímavější ta část práce, která pojednává o kapitálových společnostech, kde autor bohatě využil irskou judikaturu. Zejména cenné jsou pasáže pojednávající o prolamování hradby právní subjektivity.

V práci lze zaznamenat terminologické nedůslednosti. Například na str. 7 autor nejprve uvádí, že „vzhledem k poněkud matoucímu názvosloví bude o formě Partnershipu nadále pojednáno jako o Společnosti“, avšak již na následujících stranách (9, 10 a dalších) tento termín užívá (někde s velkým, jinde s malým písmenem). Autor také užívá výraz „firma“ ve smyslu subjektu (například obrat „jméno firmy“), jindy naopak ve smyslu jména společnosti (str. 19). Mám také za to, že termín „samotná právní subjektivita“ (str. 31, 46, 49 a další) je tautologický, neboť atributem právní subjektivity je majetkoprávní samostatnost. Chápu však záměr - v souvislosti se specifickou irskou právní úpravou - zdůraznit právě tento znak právní osobnosti obchodní společnosti. Terminologicky (i věcně) nesprávné je též hovořit o „pravomoci“ společníka. Místy jsou také užívány synonymicky termíny odpovědnost s ručení (např. str. 9, 10, 11, 15 a další). Neztotožňuji se též s formulací, která neomezenost ručení vyjadřuje tak, že „společník ručí celým svým majetkem“ (str. 6, 13). Celým svým majetkem ručí společník i v případě, že jeho ručení je omezené. V tomto případě však jde spíše o poznámku konzultantky, než o výtku autorovi, protože stejnou (nepřesnou) formulaci užívá i platná tuzemská právní úprava.

Po formální stránce má práce odpovídající úroveň. Text je psán kultivovaným způsobem. Místy je však patrný vliv překladu cizojazyčného textu (například formulace „věřitel získá rozsudek“ na str. 10).

Seznam použité literatury obsahuje třicet titulů, z nichž část tvoří zahraniční prameny. I když je jádrem práce irská úprava, rozsah využití tuzemské literatury mohl být širší. Autor na použitý pramen odkazuje většinou způsobem v odborné literatuře obvyklým (s výjimkou textu na str. 32 a 33 a některých dalších, kde je převzatý text označený uvozovkami bez odkazu). Nestandardní je například poznámka č. 22.

Pozitivum práce vidím především ve zpracování v tuzemsku málo známého tématu, ve srovnávacím přístupu (i když ve způsobu, jímž jej autor využil, vidím určité rezervy), využití irské judikatury a zahraniční literatury a také ve výběru aktuálních témat z širokého rámce

práva společností. Rigorózní práce odpovídá národkům kladeným na tento typ odborného textu a je způsobilá obhajoby.

Praha 19.5.2006

Doc. JUDr. Stanislava Černá, CSc.
konzultantka